

ELŐFIZETÉSI FŐLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 krjával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. ártalmánál.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötötésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HÍVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
 Köziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

Hivatalos közlemény.

I.

17195. | 1898. Barsvármegye alispánjától.

Meghívó.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága a folyó évi szeptember hó 29-én tartott évnegyed közgyűlésben 324. szám alatt hozott határozatban kijelentett rendelkezés folytán folyó évi 1868. december hó 15-én délelőtt 10 órakor Aranyos-Maróthon a székház nagytermében

é v n e g y e d e s k ö z g y ű l é s t tart, melyre a törvényhatósági bizottság tagjai meghívotnak.

Ar.-Maróth, 1898. évi decz. hó 5-én.

Simonyi,
 alispán.

II.

7507. | 1898.

Hirdetmény.

Léva rendezett tanácsa város részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1899-ik évre összeállított költségvetési előirányzat 1898. évi december 8-ól a városi számvevőnél közszemlére kivan téve és hogy ezen költségvetési előirányzat az 1886. évi XXII-ik t. czikk értelmében a városi képviselők közt is ki fog osztatni; a számvevőnél pedig a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Léva, 1898. december 8-án.

Bádogh János,
 h. polgármester.

A bortörvény végrehajtása.

Mióta a filokszer hazánk szőlőművelését majdnem teljesen tönkretette, sajnosan kellett tapasztalnunk, hogy vendéglőinkben s nemcsak a fővárosiakban, de nagyobb részint az ide valókban is olyan borok kerülnek a szomjazó vendég elé, melyek minden másnak nevezhetők, csak épen bornak nem, a melyeknek 5 százaléka sem termett tőkén, hanem épen a nagy borkereskedők pinzéiben.

De hát ez igen természetes valami.

TÁRCSA.

Negyven év előtt.

A lakosok nagyja és kicsinye ékes öltözetben lépdel ki a pitvar ajtaján, előbb egyenkint, később tömegesebben s ünnepi lassúsággal ballag végig a tisztára seprött udvarokon, vagy a zsúpfödeles házak oszlopjain, melyeket a gazdasszonyok még előtte való nap délutánján hófehérre meszelték.

Lassankint megnépesülnek sz utczák is. Előbb csak a leányok meg a legények gyűlnek össze a kis kapukban, később a menyecske is kiszállingóznak s apródonkint megtekinnek velők a lóczák a házak előtt, a virágos ablakok alatt. Aztán a gyermekek bujnak elő zsvajogva, nevetgélve, nem sokára az öregek is utánok jönnek, kezökben ezüstcsatos énekes könyvvél; várják a harangszót, hogy megindulhassanak a templomba — pünkösdi predikációt hallgatni.

Mert ma pünkösdi van, a szentlélek kitöltésének öröm ünnepe! Némelyikük türelmetlenül tekintget a torony felé, melynek öblös ablakából a harangszó dugja ki bozontos fejt s báméskodva tekint szét a falu fölött.

Künn van már minden élő lélek az udvaron, meg a ház előtt, csak azok maradtak odabenn, a kik az ebédet főzik és a kik hálás betegek.

De még sem! Maradt odabenn más valaki is. Egy olyan ember, aki nem főz ebédet, nem is halálos beteg, csak a lelkét sebeste meg a mult emléke.

Mert hiszen a szőlők elpusztulása természetesen kiapasztotta a világ első minőségű italának, a magyar bornak milliókat érő forrásait, egyszersmind életre hívta a szervi erőket kiölő műbor gyártásának országsszerte virágzó iparát. A felújított szőlő bortermeének veszélyes verseny társa a műbor, melynek felösmerése a szakértőknek is nagy gondot ad, míg a nagyszámu laikus közönség jó hiszemüleg élvezi egészségének rovására s könnyen megy lépre, a műbor szemkápráztató szép színének látása és ára jutányos voltának csábító hatása alatt.

A társadalom, s főleg a bortermező gazdaközönség impulsusa által sarkalva, a törvényhozás megalkotta az 1898. XXIII. t.-cz.-ben a borvédelmi törvényt s ennek végrehajtása tárgyában a keresk. Miniszterium 53850. | 897. sz. a. kibocsátotta a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló rendelet. Ezek által oly üdvös és életre való intézmények létesültek, mint: a budapesti és kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő bizottságok, melyek nyilt czélja az, hogy a hivatali kötelességekkel túlhalmozott hatóságokat hatályosan támogassák a természetes bor védelmére és a műbor kiküszöbölésére irányuló törekvésekben.

Azonban sajnos, hogy vármegyénkben és városunkban e tekintetben nincs semmi ellenőrzés sem a behozatal, sem a kimérés alkalmával; pedig hát ezek a bor nagykereskedők elég merészek nyiltan szállítani ócska kutyvasztékukat s csapra ütni egészségrontó műborgyártmányaikat. De nem is csodáljuk, mert alig ismerünk már ma napság vendéglőt, ki közvetlenül a termelőtől szerezne be évi borszülséget, s így nagyon könnyen elképzelhető, hogy mennyire el vagyunk árasztva a legkülönbözőbb borvidékek produktumaival. A hirhedt Baranya, Itália, de főleg a

szomszédos Vác évenként oly mennyiséggel gyarapítják pinzéinket, hogy azt csak vendéglőseink képesek számokban kifejezni.

Nincs kezünkben olyan eszköz, mely minden utánjárás nélkül csalhatatlanul kideríthetné, hogy minden esetenél hamisított, vagy valódi borral állunk-e szemközt; ennél fogva, hogy a közönség mégis óva legyen az undok kutyvaszték ivásától, ajánljuk, hogy borszülséget csak a legmegbízhatóbb forrásból szerezze s különösen az Olasz. és ehez hasonló boroktól óvakodjék akármily olcsó áron kerüljön az a piaczra; mert azt gondoljuk, hogy senki sem hajlandó pénzt oly moslékért kidobni, melytől disznói is elpusztulnának.

A mi pedig a hamisítások sorsát illeti, csak résen legyünk. Hogy egy időre e téren óvatosság fog fellépni, azt az újabb felfedezett hamisítások kétségét kizárólag előidézik. De ha majd a vihar elmúlik, még lesz alkalom rá, hogy a borfogyasztók éberségéből itt is rátaposassunk a hydrának felütődő fejére.

Azt hisszük, hogy vármegyénkben és különösen városunkban nagy feladat várakozik a felállítandó helyi ellenőrző bizottságokra, mert ezektől várhatjuk azt, hogy őrrei leendnek a fogyasztó közönség egészségének s védői a bortermezőknek. Ezeknek a bizottságoknak működéséhez köttük azon eredményt, hogy a nagyközönség egészséges és olcsó borra tehet szert.

Nagyon fontos tehát, hogy a bortörvény s annak végrehajtásáról szóló miniszteri rendelet minden tekintetben effektuálva legyen. Állítsák fel mielőbb az ellenőrző bizottságokat, s kezdje az meg működését mielőbb s hogy így a hatóságnak alkalom adassék a törvény áthágóinak szigoru megbüntetésére s a közönség egészségének védelmére.

Mert elég egy pillantás egy némely vendéglős pinzéibe s tapasztalni fog-

val meghasonlott nótárius. Ujra átérzi azt az édes gyönyört, mely akkor tölté el szívet, mikor azzal a szöke haju árva leánnyal megismerkedett az öreg tiszteletes ur házában. Olyan üde, olyan bájos most is, mint akkor volt. Termete: lilium növénye, mosolya: bimbó fakadása; ha megszólal, mintha mennyei üvegharangok csengnének alá a magasból.

Ott állnak szemben egymással, mint régen, negyven év előtt piros pünkösdi ünnepén, mikor már belopózott szívébe a szerelem . . . Lázasan, izgatottan ragadják meg egymás kezét, aztán elmerülnek azokban az észbontó sötét szemekben, melyekből egy egy menyország tükröződik vissza az arcukra. Édes, boldogító érzés hatja át szívéket; nem szólnak, nem beszélnek egymáshoz, csak lelkek ölelkezik össze egy sóhajtásban.

A leány kiveszi dus szöke hajából a világot s odatüzi az ő ünneplő kabátjának a gomblyukába. Jegyajándék ez a szent Lélek kitöltésének nagy ünnepén!

Aztán hallja azt a harangszót lelkében fölszendülni, a melyik negyven év előtt templomba hívta őket. Látja a hívők seregét, amint a virágos kert palánkja mellett elvonul elöttök . . . Ő is utánok megy azzal a fiatal leánnyal . . . egymás mellett lépdelnek, mint negyven év előtt, piros pünkösdi ünnepén . . . A leány karcsu termete szinte hajlongni látszik léptei közben, mint a nádvelesző, ha megérinti a fuvalom. Keztyűs kezében énekes könyvet tart, melynek külső födelére csipkés zsebkendője van rátéve, szé-

jük, hogy nem mind arany, a mi fénylik, s nem bor az, a mit mérnek, de fejbőditő vegyi termék.

Leányaink.

Nehéz a megelhetés mindnyájunkra nézve; az emberek nagy sokasága nem tudja, mire ébred holnap; milliók és milliók azt sem tudják, meglesz-e a mindennapi kenyerek. Legnehezebb azonban a szegény intelligens leányok helyzete. Belőlük kerül ki a civilizáció nagyon sok martirja. A szegény napszámos, kisiparos, kisbirtokos gyermeke keze munkájával keresheti kenyerét. Test-szervezetét megedzette, viszontagságok és nélkülözések eltűrésére képessé tette az idő s a helyzet. A fiatalság életkedve, életerege a nehézségek leküzdésére képesíti a nép egyszerű leányát, kezének munkájával, arcának verejtékével játsza keresi meg a szerény igényeihez mérten szükségességeket. Ha másképpen nem megy, a szegény ember gyermeke mint napszámos, vagy cseléd talál alkalmazást.

Mennyire más a szegény intelligens szülő leány-gyermekekének a helyzete! Cseléd, napszámos nem lehet. Könnyű azt mondani, hogy dolgozzál; könnyű azt mondani, hogy dolgozzál; könnyű azt hangoztatni, hogy Magyarországon becsületes munkával mindenki megkeresheti kenyerét, a ki dolgozni akar; csak hogy nem úgy van ám a dolog. Az emberek ezrei és ezrei vannak állandóan munka nélkül. De ha volna is munka, vajjon jutna-e abból a szegény intelligens nők részére? Valószínű, hogy napszámos és szolgált-leányság jutna; csak hogy ezek a munkakörök nem nekik valók. Nem azért, mintha a munkának ez az alakja is tényleg szegény, vagy megbecstelentető lenne, — mert aljas szerzemény csak a bűn szerzeménye, — hanem azért, mert az erős izom-munkára a rá nem nevelt uri leány képtelen. Még ha volna is erkölcsi ereje hozzá, de hiányzik a testi.

Azt is könnyű mondani, hogy ne ragadja ki magát természetes rendeltetése köréből, menjen férjhez. Csakhogy a férjhezmenetel művészete épp oly kevéssé sikerül,

pen, gondosan, nehogy a széle összegyűrődjék.

Gyönyörű fejt előre hajtja, szendén, kecsesen, mint mikor a lilium bókol a hajnalnak. Aztán belépnek a templom ajtaján. Utjuk itt ketté válik; a lány jobbra megy az első székbe, ő pedig balra tart. Így éppen szembe ülnek egymással. Most megszólal az orgona, előbb lágyan, aztán pedig erősebben, s a gyülekezet ajkáról fölzendül az ének.

"E pünkösdi ünnepében,
 Dicsérik Isten szívével" . . .

Mikor az ének elhangzik, megjelen a pap a katedraban; a hívek összeteszük kezüket s leborulnak a padszélere. Ő is leborul, meg az a leányka is, a kivel összebeszéltek a virágos kertben, hogy titokban örök hűséget esküsznek egymásnak e szent napon az Isten színe előtt.

A pap belekezd imájába:

— "A mi segedelmünk jöjjön az urtól" . . .

Ő pedig fölemeli fejt s áttekint az első padba. A leány már készen várja a jeledást; areza halovány, fúrtei közt reszket az odátűzött virág.

Most összeteszük kezüket s ajkuk elstogják az esküt, hogy egymáson kívül sohasem szeretnek senkit az életben. Sójajba fojtott gondolat az inkább, csak a lelkük hallja, szívük érezi . . .

— Amen, — mondja rá a pap hangosan, végére érve imájának.

Mikor ez a kép így elvonult az öreg ember lelki szemei előtt, akkor hevesen meg-rázakodik, kezéből kihull a tollszár s még

mint más művészkedés. Azok az ök, a kikre a szegény leányok képzeletükben is csak addig várnak, amíg meg nem okosítja őket az idő, késnek az éji homályban; mint valami eshetőséges szerencsétlenségre gondolnak a házasságra és kilencz-tized részük azért nősül, hogy házassága révén könnyítsen a helyzetén. A fiatal embereknek az a csekély százalék, mely nem üzleti szempontokból nősül, alig jó számba a szegény leányok nagy számához képest. A férjhezmenetel szegény leányra nézve ma már akkor is tornó-számba megy, ha nem éppen sikerült is.

Nincs más mód, mint dolgozni, vagy bűnnel szerezni meg a betevő-falatot. A szegény leányok nagy tisztessége, hogy számot alig tevő kivétellel dolgozni akarnak, becsületos munkával óhajtják kenyerüket megkeresni. Hanem aztán az akarat és a lehetőség között nagy mélység tátong, melyen kevésnek sikerül által jutni. Nincs elegendő állás már ma sem az intelligens szegény leányok számára; pedig csak napjainkban vetik magukat az értelmi pályákra. Egy pár évtized mulva az intelligens női proletárság is egyik szomorú nevezetessége lesz Magyarországnak.

A tanítói pályán annak még csak alsó fokozatán (óvónői) van tultermelés; de rövid idő alatt általános jelenség lesz a tulprodukczió. A tanítónői képzőket a női középiskolák 4 osztályát végzett leányok annyira ostromolják, hogy a jelentkezőknek csak 10—15 perzentjét lehet a meglévő intézetekben elhelyezni. A kimaradtoknak, akik rendszeren a szegényebb szülők gyermekei, részint mint magántanulók törekszenek a diploma után, részint más pályákra tereltetnek, minők a posta, távirat vasut, magánhivatal stb. Az elemi és felsőbb leányiskoláknál, ha a tanítónő nem válogat, ma még kap állást; hanem egy pár esztendő mulva itt is nehéz lesz a helyzet, mert az iskolák szaporodása éppen nincs arányban a tanítók és tanítónők szaporodásával.

A közlekedési intézmények, teljesen indokolatlanul, csak mint kisegítőket — a megelégre kevés, az éhenhalás sok díjazás mellett — alkalmazzák a nőket. Már is ezer-számra megy a kellő minősítést megszerzett, de a közlekedési intézményeknél és vállalatoknál alkalmazást vajmi vékony remény-nyel váróknak száma.

A magánvállalatoknál, pénzintézeteknél csak napjainkban hódítanak tért a női írő-deákok; a női kereskedelmi tanfolyamok növendékei kevés ideig maradnak alkalmazás nélkül. Azon a téren, a hol a férfi munkabérét lenyomhatják, szívesen látják a nőket; hanem ez a tér az értelmi pályákon nem nagy. Egy pár esztendő alatt megtelek s akkor aztán a tultermelés itt is beáll.

Egyszóval, a keresetre, a saját fentar-

tásukra utalt intelligens szegény nők helyzetének javulásáért a közel jövőben hiába várjuk. Ha azt akarjuk, hogy a becsület utján maradjanak, új tereket kell meghódítanunk munkásságunknak. Leszorítani őket a munka teréről nem igazolt előítéletek alapján tényleg pusztán azért, hogy mi, ugynevezett erősebb nem, versenytársak nélkül maradjunk, nemcsak embertelenség, de gyávaság is volna. A magasabb értelmi pályákat a nők előtt megnyitó női középiskola szükséges intézmény: a kor humanitása hitta életre. De hát kiknek és hányan segít ez az új intézmény? kiket juttat kenyérhez? A társadalom magasabb osztályaihoz tartozó egynehány leány-gyermeken. A többségre, legalább egyelőre, a magasabb értelmi pályák nem léteznek tekintendők. Mi van tehát hátra, mi lenne a teendő? A stickelés, horgolás stb. nagyon sovány kenyérkereset, valamint a női szervezeted időnapelött elsoványzó gépvarrás is. Új pályákra kell tehát utat nyitni az intelligens szegény nőknek. — Hozzáférhetőkké kell részükre tenni a műipari foglalkozásokat és a nagyobb testi erőt nem igénylő mesterségeket, minők a nyomdászság, könyvkötés stb. Külföldön a műipari és ipari pályákon már helyet foglaltak a nők. Ez az idő nálunk is be fog következni; az élet rá fogja kényszeríteni a mi szegény nőinket is arra, hogy ipari pályákon is érvényesítsék képességeiket. A mi barsei leányaink között is, fájdalom, elég nagy számmal vannak azok, akik ekziszcenciájuk biztosítása végett saját erejükre vannak és lesznek utalva. Ma még csekély kivétellel meg is találják a munka terét, hanem egy pár év mulva másként fog állani a dolog. A családapáknak s anyáknak, valamint másutt, ugy nálunk is a munkának új terei felé kell irányítaniok tekintetüket.

Különfélék.

— **Gyászír.** F. hó 4-én szomorú hír érkezett Ar-Maróthról. Dr. Bethlenfalvy György az aranyos-maróthi kir. törvényszék nagyérdemű, derék elnöke 51 éves korában agyszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Vaddisznó vadászatban a férfior legsebbe idejében élő elnök, midőn az egyik hajtás után váratlanul rosszul lett, és pár percnyi szenvedés után meghalt. Vadásztársai megdöbbenve állottak teteme fölött, mert Bethlenfalvy elhunytával nemcsak a társadalom de a borsmegei jogászvilág is, melynek egyik legtekintélyesebb tagja volt, sokat veszített. Temetése f. hó 6-án ment végbe óriási részvét mellett. Sirja fölött a bucsuztatót Spengel Gyula ar-maróthi kir. törvényszéki bíró tartotta. A tometesen Léváról is számosan részt vettek, ezek között a lévai kir. járásbíró és az ügyvédi kar testületileg. Megszomorodott fiverei a következő gyászjelentést adták ki: Bethlenfalvy Imre és Antal a maguk, valamint a rokonok nevében mély fájdalommal jelentik forrón szeretett fivérüknek Dr. Beth-

sőt visszatetszővé válhatik. Leányának gyermekkorában igyekezvén annak hibáit javítani, a jelentkezőket akkor még elfojthatta, s a már meglévőket szelidíthette, — most, amikor a leány már elérte nagykorúságát, és közel áll ahhoz a forduloponthez, mikor hajadonból asszonynya válik, az anya munkája be van fejezve s neki nem marad más teendője, mint szomorú szemmel avagy örömtelt szívvel tekinteni művére. De nem is tehet másképp, ha nem akar csorbát ejteni a közte és leánya között fennálló, mintegy baráti, édes bizalmaszkodáson, melynek megörzése és fejlesztése a leányban bizalmat kelt, az anya részére pedig biztosítja a jogot és lehetőséget arra, hogy alkalmas időben jó tanácsaival lássa el gyermekét. Egy okos, körültekintő anya jól tudja, hogy észrevételeinek és megrovásainak felnőtt leányával szemben határa van, melyet átlépnie nem szabad. Bármily csekélység miatt történjék is bár az a megrovás, a kíméletes tartózkodó hangról nem szabad megfelekeznie. Minthogy az anya teljesen ismerheti leányát, előre is már igen jól tudja, hogyan fogja fogadni leánya e vagy ama dolog felőli nézetét, akaratnyilvánításait és tanácsát. Amaz időponttal, amikor az anyának számot kell vetnie leánya hajlamai és akaratával is, mikor látja, hogy vak engedelmességre többé nem tarthat számot, elérkezik a férjhezadásnak ideje is. De hogyan fogja eltűrni férjének megrovásait, az az elkényeztetett fiatal leány, aki már az édes anya szelid intését sem tűrte szívesen, s egy-egy szeretetteljes figyelmeztetését is durczás vállvonogatással fogadta?

Elmegy férjével, egyedül lesz ama fér-

lenfalvy György urnak az ar-maróthi kir. törvényszék Elnökének folyó évi december hó 4-én esti 7 $\frac{1}{2}$ órakor, életének 51-ik évében agyszélhűdés folytán bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó évi december hó 6-án délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor fognak a helybeli sirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Ar-Maróth, 1898. évi decz. hó 4-én. Aldás, béke poraira!

— **A munkások adómentessége.** A modern adóztatási rendszer kivonja az adóztatás alól azokat, kik személyes keresményükkel csak magukat tudják eltartani: megállapított egy összeget, mely az életfentartásra szükséges s ezt adómentesnek mondja ki. Nálunk ez ideig e nemes elv csak egyes adómenteknél és ott is csak kis mértékben nyert kifejezést s így súlyos adó nehezedett a munkásokra is. A kormány már régóta tanulmányozza a munkáskérdést s az adó-reformba fel is vette a létminimumot, a progresszív adót s figyelmét a munkások adója lekötötte. De az adóreformot, mely csak a közigazgatási reformmal együtt valósítható meg, — megakasztották az áldatlan politikai harcok. Azonban a munkásügyet teljesen megoldatlanul még sem akarta hagyni. A legújabb kiadott pénzügyminiszteri rendelet a keresetadó törvényt magyarázza s a végrehajtásában mutatkozó eltérések megszüntetése végett szabatosan körül írja, hogy milyen munkásokat lehet megadóztatni. Ezen rendelet végeredménye szerint az eddig megadóztatott munkások legnagyobb részének keresete adómentes lesz. Azt hisszük, e rendelet az egész országban, nálunk is, hol a munkáskérdés már erős hullámokat vert, örömet fog okozni.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Stein Gyula m. á. v. tisztviselő, körmöczbányai illetőségű budapesti lakos vezetéknévét „Sándor“-ra változtathassa.

— **Borsmegei jegyzői karának új évi ajándéka.** Jól értesült forrásból azon értesítést vesszük, hogy a jegyzői kar 1899. évi január 1-től kezdve összes járadóságait havi előleges részletekben a megyei pénztárból fogja kapni.

— **Legfelsőbb elismerés.** Ő felsége a király Valentin János nyitrai honvéd főhadnagynak, ki hosszabb ideig városunkban állomásozott a katonai működés terén kifejtett példás tevékenysége és szorgalmáért legfelsőbb elismerését nyilváníttotta. Gratulálunk!

— **Tolvajkrónika.** „Bándzi Lajos természeti illetőségű, pozsonyi napszamos, munkádojának óráját ellopva megszökött, letartóztatandó“. Ilyen távirat érkezett a pozsonyi főkapitányságtól a lévai rendőrséghez mely a nyomozást azonnal folyamatba is tette. Sokáig nem akadt a tolvaj nyomára, végre a napokban beállit Hrabina József és elpanaszolta hogy egy Bándzi Lajos nevű napszamosnak szállást adott, mit az ugy hálált meg hogy vadonatúj borotváját ellopta. A rendőrség Bándzit nyomban letartóztatta és a helyi kir. járásbírósnak átadta. — Ugyancsak ide került ügye Dolnai Lajos 18 éves lévai suhanész is, ki a héten Engel J. kereskedő kocsisának Sabik Jánosnak óráját csente el, de még mielőtt értékesíthette volna elfogták. A fiatal tolvaj bűnét töredelmesen beismerte.

fível, ki tegnap még idegen volt előtte, egész életét a most még ismeretlen oldalán kellend eltöltenie, tudja, hogy gyámsága alá kell helyeznie magát, — hogy fog ez esni a menyecskének? Házasságának első heteiben elfelejt mindent, ami az elhagyott otthonra emlékeztetné, az édes anya reá nézve nem létező személy, férje és az által nyújtott boldogság az egyedüli, ami egész lényét betölti. De sajnos, ez nem marad örökké így, a helyzet változik, a jellemek nem megegyezők. Az életben előforduló cásusok nagyon is eltérnek egymástól, s ha egy vagy más esetre fel is állíthatunk sablonszerűen követhető törvényt, ugy ez bizonyára nem a házitűzhely megalapításánál történhetik. A völegény elkábult menyasszonya szépsége és kedvességétől, a jó néni-kék agyabafőbe dicsérték a leányt, elhallgatták hibáit, neki magának pedig volt rá godja, hogy mosolygó arcocskájára, választékos modora el nem árulja lelki fogyatékoságait.

Az udvarias völegény a mézesetek lezajlása után csakhamar felismeri, hogy az ő felesége sem oly tökéletes, mint a milyennek lenni vélte, így tehát fölöslegesnek tartja továbbra is az elnező és mindent dicsérő férj szerepét játszani, előhozakodik ő is igazi természetével. Bátran kimondja véleményét, nem használ válogatott szavakat, néha-néha durva modort is mutat. Az édes anya, ki ismeri leánya heves természetét, fél az összeütközéstől, retteg a bekövetkezendő scénáktól, — de csalódik! A feleségető kisleányból némán tűrő asszonyka lett, az, aki még csak nem régen édes anyja gyengéden megrovó pillantását vállvonogatással, talán durva szóval is viszonzotta, fér-

— **Honvédségünk köréből.** A hivatalos honvédközlöny szerint P o h o r s z k y Ferencz százados századparancsnok, hasonló minőségben Besztercebányára lett áthelyezve. A kapitány nélküli maradt század parancsnokságával mint rangban legidősebb alantás tiszt P o l e r e c z k i János főhadnagy bizott meg.

— **Főigazgatói látogatás.** Pírchala Imre kir. tanácsos, Pozsony tankerületi főigazgató f. hó 5-től 10-ig látogata meg hivatalosan a helybeli főgimnáziumot. A beható vizsgálat után megtartott értekezleten a látottak és tapasztaltak felett teljes megelégedésének adott kifejezést. A tanulóknak ugy tanulmányi előmenetelét, mint a fegyelmi állapotot teljesen megnyugtatónak jelezte. A főigazgató látogatása kapcsolatban volt a gimnáziumra nézve az állam, város és rend között kötendő új szerződés megszüretésével, valamint a téli torna-csarnok felállításával, mely ügy érthetetlen huza-vonájának, bizony ideje volna, ha már egyszer vége szakadna.

— **A kömives szerelme.** H o r v á t h István kömivessegéd olyan hatalmas szerelemre lobbant S z i r m a i Jolán vasalónő bájai iránt, amilyen szerelemről csak a középkor rejtelmes lovagregényeiben olvashatunk. De a nagy szerelem mégsem győzte le lelkében a vétkes szenvedélyt, hogy imádoztja büvös szeménél és édes csókjainál nagyobb értékűnek ne tartsa a gyűrűket, melyeket az kis kezén viselt. S addig-addig kért, könyörgött, erőszakoskodott, míg Jolán ujjairól lehuzta a gyűrűket, sőt még pénztárcájából is kivette azt a pár krajczárt, mely árva szomorúságában arra várt, hogy a pekbolt asztalfiában kellemesebb és nagyobb társaságba kerüljön. A gyűrűk zálogháza vándoroltak, a pénz pedig István lovag torkán szesz alakjában tünt el, hogy az égő szív tüzet lokalizálja. A lovagregény azonban itt hirtelen fordulatot vett és igen szavadregies befejezést nyert, mert a gyöngéd szívű vasalónő panaszt emelt, a szélhámos lovagot letartóztatták és az igazságszolgáltatás kezébe adták.

— **Az anyakönyvvezetők fizetése.** Az anyakönyvvezetők és helyettesek tiszteldijainak, valamint az ujonnan rendszerezett állások javadalmainak részben vagy egészben való fedezése czimén a házipénztárba utalványozott összegnek egyöntetű kezelése céljából körrendeletet bocsátott ki a m. kir. belügyminiszter, melyben felhivta az összes törvényhatóságokat, hogy a területükön levő anyakönyvi hivatalok vezetőit és azok helyetteseit javadalmiuknak rendes felvételére utasítsák. E rendeletet azon okból bocsátotta ki a nevezett miniszter, mert számosan vannak olyanok, kik járadékukat csak az év végén veszik fel, a mi az adóhivatalok hátrányára van a kezelés nehézsége miatt. Egyben kijelentette, hogy az oly anyakönyvvezetők vagy helyettesek, akik illetményeiket e felhívás dacára sem vennék fel a folyó év december végeig, az iránti jogosultságukat elvesztik és csak külön kérvényre kaphatják meg.

— **Felolvasás.** A lévai kath. olvasó körben f. hó 8-án este 6 órakor M i o k o v i c h Mátyás segédlelkész korszerű, érdekes felolvasást tartott a kör helyiségében.

jobban összegörnyed íróasztala mellett. Az a csodás fényben uszó mesés világ, ott az om-latag kőkapun belül, hirtelen sötétté lesz. Halotti ének zendül fel a háttérben s gyászba öltözött alakok virágos koporsót visznek a nyitott sír felé . . .

Az ősz ember örülten ügrik fel asztala mellől, egyideig rémülten bámul a semmisségbe, aztán eltakarja kezével a szemét.

E pillanatban megcsendül a harang odakünn a toronyban, s a nép tarka csoportokba verődve halad a templom felé.

Az öreg nótárius félénk vágyakozással tekint ki az ablakon az utcára; nézi, vizsgálja azokat az arcokat, mintha keresne közöttük valakit, pedig jól tudja, hogy az a „valaki“ már harminczkilencz év óta a temetőben piben.

Az orgona megszólal a szomszéd templomban; erős, mély hangja áttör a jegyzői iroda ablaküvegein, s a szent énekkel együtt belopódzik az ősz ember szívébe.

Az ősz ember szíve pedig elszorul — ő maga gyermekké lesz — s zokogva székre roskad.

Az orgona tovább bűg, a gyülekezet tovább énekel.

„Alleluja, alleluja . . .“
Paál Gyula.

Az anya és a férj.

Írta: Comtesse Gisèle.

Jön egy nap, a melyen az anyának leánya nevelését bevégeztnek kell tekintenie, amikor munkája befejezést nyer és kötelessége teljesítve aan! Mindaz, a mit e tekintetben még ez után is tenni akar haszatalanús,

jétől mindent eltűr. Egy-egy némán beszélő könyecsepp jelenik meg szemében, a szíve bizonyosan nagyon fáj, jobban mint egykor az édes szülőház védő födele alatt, de azért hallgat, érzi, hogy ezt tennie mindenáron kell, ha ki akarja kerülni azt, hogy férje heveskedésre ragadtassa magát. Ilyenkor azután az, a kiért ez az elkényeztetett, dédelgetett leány elhagyta mind azt s azokat, a mit és a kiket szeretett, kinek egy elismerő szava menyei zeneként hangzik előtte, megtanítja becsülni az édesanya sokszor számba sem vett szeretetét. Ha férje valamely valódi avagy csupán ürügyül feltalált okból magára hagyja, ilyenkor aztán megszallja a honvágy, az első egyedüllet elviselhetlenné látszik előtte, vágyva gondol édes anyjára, a ki pedig oly messze van tőle. Leánykorában sokszor magára hagyta anyját, hogy vig barátinók között tölthessen kellemes napokat, most pedig ugy érzi, hogy ha csak pár pillanatig is sirhatna az édes szüle keblén, nagyon, nagyon boldog volna!

Hányszor nevette leánykorában anyjának elavultaknak látszó nézeteit, a divat követelményeikhez nem illő figyelmeztetéseit. S most, midőn saját kis babája még oly piczi, hogy alig látszik ki a csipkés vankos szalagjai közül, már arra gondol, hogy fog ő is ezután az édes jószág után kiabálni, majd ha megnő: „Leánykám, vigyázz a ruhádra, ne huzzad a porban.“

A házasság a leányok legjobb iskolája, mert a férj tulnyomóan gyöngéd vezetése, olykori szeretetteljes de komoly feddése megtanítja az asszonykát arra, hogy önmagát megismerje. Ilyenkor aztán felismeri hibáit, melyeket későzörömmel javít, meglát

Értekezésének tárgya volt: „A család viszonya a valláshoz.” — A nagyszámú megjelent tagok a felolvasót zajosan megénezték.

— **Zselizi uradalomban** nov. 28. 29. 30. és decz. 1-én tartottak a vadászatok kedvező idő mellett. Terítékre került 1365 drb. nyúl, 244 drb. fácán kakas, 26 fogoly, 2 drb. erdei szalonka, 6 drb. róka és 2 drb. különféle szárnyas.

— **Szomorú napok.** Az 1898. év IV. negyedéig esedékes állami és községi követelésekre a legszigoribban elrendelték a behajtást. A végrehajtókat a legszigoribb utasításokkal látták el a hátralékok behajtására, és miután az idő rövid, az árverések kitűzése napirendre került és e hó 12-től fogva a legszigoribb eljárás, a lefoglalt ingóságok összehordása fog következni.

— **Uj podgyász díjszabás.** Azon óriási sok visszaélés, a melyet úgy magán emberek, mint kereskedők a podgyász szállításhoz elkövettek, indította a keresk. minisztert arra az elhatározásra, hogy egy újabb kidolgozott podgyász díjszabás által ezen visszaéléseket megszüntesse. Az új díjszabás csak a jövő év január 1-ével lép életbe, mely szerint 200 kilométerig a régi díjszabás érvényesül, azaz 600 kilométerig folytonosan emelkedik, míg végre a régi díjnak háromszorosára jut. — Az új díjszabás a következő: Vonal szakasz távolság 1—50 kg. 51—100 kg. 101 kg. felül I. 1—50 0. 25. 0. 50. 1. — II. 51—100; 0.50. 1. 2. — III. 101—200: 1, 2, 4. — IV. 201—400; 169, 3, 7. — V. 301—450: 2, 4, 8. — VI. 451—600: 2.50, 5, 10. — VII. 001: 3, 6, 12.

Fényes bizonyítványt állított ki dr. Schenk Lipót bécsi cs. k. egyetemi tanár a *Continental-Bodega* borairól azt írván, hogy e borok üdülőknek, rendkívül jó szolgálatokat tesznek és hogy nagyrészt e borok hatásának köszönhető sikereit. Dr. Bardeleben berlini orvos elismerő hangon méltatja a *Continental-Bodega* borait, azt mondván, hogy minden dicséret felesleges, mert utólaghatatlan jószáguk minden dicséretnek felelt. — Ugyancsak osztatlan elismerésben részesítik a *Continental Bodegát*: Ziemsten dr. egyetemi tanár és a müncheni ált. kórház igazgatója egy nagyobb megrendelés kíséretében, Nolte dr. titkos egészségügyi tanácsos és udvari orvos Berlinben, Thulemann dr. Hamburgban és Angerer dr. egyetemi tanár Münchenben, kik e borokat mind kiváló egészségfentartó és gyógyító erejűeknek mondják. Vonatközlekedéssel a *The Continental Bodega Company* boraira szíveskedjék a mai számunkban közölt hirdetéssel figyelemmel kíséreni.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Azon megható részvétért, melyet Barsvármegye közönsége boldogult fivérem dr. Bethlenfalvy Györgynek gyászos kimulása alkalmából tanúsítani szives volt, a rokonság legforróbb köszönetét nyilvánítom.

Ar.-Maróth, 1898. december hó 7.

Bethlenfalvy Antal,
a kassai kir. ítélőtábla bírája.

magában oly eddig még nem ismert jó tulajdonságokat is, melyeknek megszerzése, — úgy érzi — a férj érdeme, és mély hálára indítja szívét az iránt.

A legboldogabb házasságban is megtörténik, hogy a szerető felek néha-néha nem értik meg egymást, ilyenkor aztán a menyecske pár hétre hazarándul vigaszt keresni. Visszatértek nem tesz ugyan említést férje előtt arról, hogyan jutott tudatára tévedésének, mert nincs még abban a korban, mikor az ember azzal tetszeleg magának, hogy hibát ő maga önként beismerje, — hanem a szokottnál gyöngédebben és hosszasan öleli meg férjét, aki iránt hálát érez azért, mivel ő vezette rá arra, hogy képes legyen becsülni anyjának azt a gyöngédségét, amelyet annak idején félreismert.

Ily viselkedéssel az asszonyka oly kötelességeket és feltételeket teljesít, melyek a boldog házasság alapját képezik.

Ahhoz, hogy a házasság megelégedett legyen, első sorban az kívánatik, hogy a férjhez menni készülő leány jellemének ne az uralkodni vágyás legyen fővonása, mert ezáltal elveszíti nőiességét, melynek hiánya visszataszít, ő maga pedig nem fogja soha amaz érzés edességét megismerhetni, ami abban a tudatban rejlik, hogy az, a kit szeret, kit férjül rendelt számára jó sorsa, egyszersmind az ő ura is. Az ifjú férj hatalmának és fölényének ismerése a feleségben végtelen gyöngédséget és odaadást szül. A férj ismeri szellemének fölényét, de érzi is, hogy az asszonyka egyebet sem kíván; mint hogy bizodalommal alávetesse magát lelki vezetésének s a nő teljes megadása fejében a férjnek egyéb kötelessége nincs,

II.

A tüzoltó-egylet 38 tagból álló „műkedvelői előadás” rendező bizottsága deczember 4-én tartott számadása után, értesitem az összes érdekelt közönséget, hogy a november 20-án tartott előadás tiszta jövedelme 22 frt osztr. értéket tett ki. A költségek fedezésére rendezett második előadás azonban, hogy 2 frt. 81 kr. deficcitál a végződjék, a parancsnokság egyes tagjai által fedeztetett.

A bizottság határozata folytán, ezen 22 frtból álló összeg, a zenekar szervezésének alapjára a takarékpénztárba helyeztetett el.

Az előadás alkalmával felülfizettek: Huberth Vilmos elnök 8 frt, Ortman Fidé 2 frt, Kovácsik Samu 1 frt 50 kr, Kosko János 50 kr, Tatár István 50 kr, özv. Rumber Pálné 3 frt, összesen 15 forintot, mely összeg a tiszta jövedelem alapját alkotja. Ezen kegyes pártolásuk és adakozásukért fogadják a tagok hálás köszönetét.

A négy hölgy és hét úrból összesen 11 tagból álló műkedvelői társaságnak fáradozásai, ügybuzgósága, szorgalmas tanulása, igyekezete, alakítása, ügy iránti lelkesedése és áldozatkészségükért, valamint a műkedvelőktől nem várt kifogástalan bravuros játékszása és előadásaiért, a bizottság elismerését jegyzőkönyvbe iktatta és örököltette meg. Megbízás folytán az összes műkedvelőknek. Kersik János e. jegyző és rendezőnek, úgy Farkas Ákos és Horváth J. urak, sugóknak ügyes és tevékeny fáradozásaikért a legmélyebb elismerésből eredő hála és köszönetet nyilvánított. Adja Isten! Hogy városunkban minden jó, hasznos, czélszerű és nemes ügynek előmozdítása, felkarolása, pártolása és létrehozása érdekében mindnyájan sokáig — igen sokáig éljenek.

Pazar Károly,
főparancsnok.

Irodalom és művészet.

Egy nagyjelentőségű új irodalmi vállalat. **Nagy Képes Világtörténet.** Több ezer rajzzal, hasonmással, történeti térképpel, táblával és színes műmelléklettel. Szerkeszti: **dr. Marczali Henrik**, a budapesti tudományegyetemen a történe-tudomány professzora.

12 kötet félbördiszkötésben 96 frt. Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven.

Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség lerovása. A történelmi kutatás és kritika korszakos vívmányainak e századában minden európa nemzet megkapta a tudománytól az ismeret, az igazság és a bölcsesség háromságának alkotását: *a maga világtörténetét.*

Tudományos és ismeretterjesztő irodalmunk számos kisebb-nagyobb és részben érdemes világtörténeti művének az a fő és végzetes hibája, hogy idegen művek átdolgozásai lévén, nincs meg bennök a magyar szempont, és hiányzik belőlük a magyar nemzet helyének megjelölése a világ történetében.

A jelen nagy vállalkozás legkiválóbb érdeme az a cél, hogy a mű irói az embe-

mint feleségét az élet olykor igen durva érintésétől lehetőleg védeni. Igaz ugyan, hogy a fájdalom köti legszorosabban össze a sziveket, de azért korántsem gondoljuk, miszerint a házasság megelégedettsége elfeledteti az anyát, sőt ellenkezőleg, mert hisz a jelen boldogsága legalkalmasabb arra, hogy felelevenítse a mult édes emlékeit.

Az esküvő napján vígan hagyja el a leány a szülői házat, kibontogatja eddig elrejtett szárnyait és örömtelten repül az ismeretlen jövő felé, amely most egészen az övé. Két évvel később anyja látogatására jó, boldogabban, mint valaha, hisz férje még jobban szereti mint azelőtt s karjaiban egy rózsásarcu kis baba mosolyog, és mégis, amikor majd válnia kell, sokkal meghatottabb lesz, sokkal jobban el fog érzékenyülni, mint ama első távozásakor. Könyei bővebben hűlnek majd, ha leánykori szobáskájától búcsúznia kell. A gyöngéd, szerető anya semmit sem mozdított el helyéről, e kis szentélyben ott vannak még mind érintetlenül a kedves emlékek, feltalálja ifjúkori álmának egy-egy foszlányát, csalóka illúzióinak bódító illata tölti még be a szobácska legét. Ama pillanatot, amikor az anyja leányának eme mély meghatottságát látja, reá nézve egy feledhetlen, boldog pillanatot, mely megjutalmazza őt sok fáradságáért, későn bár, de megadja természet annak, amit éveken át vetett. Leányának hálája és őszinte igaz fájdalma kárpótolja őt husz évi gondja, önfeláldozása és magányáért, mert érzi, hogy soha sem volt még úgy szerető, úgy megértve, mint a jelen órában.

riség életét magyar lélek szerint szemlélik, és nemzetünket attól fogva, hogy a történet színterén megjelent, állandóan behelyezik az általános históriába, szüntelenül keresvén mind az események, mind a művelődés tekintetében azokat a szálakat, melyek a magyarságot az idegen népekhez, az idegen népeket a magyarsághoz fűzik.

E vezérlő gondolattal alkották meg e művet annak tudós irói, a részletekben a mai kutatás egész összességét adván. A munka terjedelme lehetővé tette, hogy ez a nagy magyar világtörténet felölelje a teljes történet-tudományt, úgy, hogy az olvasó valóban megtalál benne mindent, a mit jelen históriá írása adhat. E munka anyag tekintetében is többet ad, mint a külföldi hasonló művek.

A vállalkozás nagy arányúhoz teljesen méltó a mű alakja. Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. A benne levő ezernyi kép azonban nemcsak díszül akar szolgálni, hanem a tudományos előadásnak hatalmas kiegészítője. Ezek a rajzok, hasonmások, térképek és színes festmény-nyomatok mind kiváló becsü eredményei a mai történetnyomozásnak; megannyi komoly dokumentum ez a sok fényes illusztráció, több a segédeszköznel; valóságos szükség.

Hogy ezen nagyszabású művet mindenkire nézve hozzáférhetővé tenni — **Nyitrai és Társa** könyvkereskedése, hol a remek kiállítású mű megtekinthető, azt **havi 1 frt. 50 kros részletfizetésre** szállítja.

Olcsó Könyvtár új, olcsóbb sorozatában folytatólag a következő munkák jelentek meg: *Hoffmannsegg utazása Magyarországon* (581—82. szám), mely a mult századbeli magyar állapotoknak élénk színekkel megrajzolt képét adja. Coppée *Severo Torelli-je* (583—84.) a kiváló francia költő legértékesebb drámái alkotása, mely nemzeti színpadunknak is állandó műsor-darabja. Csiky Gergely fordítása jó tolmácsa az eredeti sok költői szépségének. Még két idegen dráma alkotás van az új sorozatban *Scribe Clermont-ja* (585—86.) és *Medea* Grillparzer-től (612—14.), melyet Jászai Mari nagy alkotása oly népszerűsége emelt. A hazai dráma nemzeties alkotása Szigligeti pompás verses vígjátéka *Fenn az erdőn, nincsen kas* (588—90.), míg Simai Kristóf *Igazhízi-ja* (1—603.) a régi magyar színpadnak egyik legnépszerűbb darabja és az első drámai alkotás, melyben egy századdal ezelőtt magyar színpadon a drámai muzsa megszólalt. A hazai elbeszélő irodalmat Pálffy Albert szép novellája, *A béróné levelei* (606—608.) képviseli, míg az idegen irodalmakat a francia Chateaubriand *Vértanúk* (591—98.) az angol Ouida *Egy orgonagy* (599—600.) című munkái mutatják be. Hivatásához híven, melylyel e kitűnő váliat a tudományt népszerűsíti, itt találjuk Pulszky Ágost esszéjét *Pázmány Péterről* (587.), Erdélyi János hegelista *Aesthetikai előtanulmányait* (615—16.) és végül Taine két híres munkáját *A németalföldi művészet* (619—20.) és *A görög művészet bölcselét* (617—18.) Ha még megemlíjük, hogy külső csin dolgában az ily olcsó tájta vállalatok mert az Olcsó Könyvtár első helyen áll, mely papírja jó, nyomása tiszta, s hogy egy-egy száma az új sorozatnak 10 kr., számot adtunk a Franklin Társulat méltán népszerű vállalatáról, mely ott található minden könyvkereskedésben.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven.

Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség lerovása. A történelmi kutatás és kritika korszakos vívmányainak e századában minden európa nemzet megkapta a tudománytól az ismeret, az igazság és a bölcsesség háromságának alkotását: *a maga világtörténetét.*

Tudományos és ismeretterjesztő irodalmunk számos kisebb-nagyobb és részben érdemes világtörténeti művének az a fő és végzetes hibája, hogy idegen művek átdolgozásai lévén, nincs meg bennök a magyar szempont, és hiányzik belőlük a magyar nemzet helyének megjelölése a világ történetében.

A jelen nagy vállalkozás legkiválóbb érdeme az a cél, hogy a mű irói az embe-

Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendelte tnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 9 frt 30 kr, 9 frt. 50 Kétszeres 7 frt 80 kr. 7 frt 80 kr. — Rozs 7 frt 60 kr. 8 frt — kr. Arpa 6 frt 50 6 frt 80 kr. Kukoricza 5 frt 10 kr 5 frt 30 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 40 kr. Zab 5 frt 80 kr 6 frt 20 kr. — Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr Köles 4 frt 40 kr. 4 frt 60 kr.

Nyilttér.

I.

Két darab 2 éves tiszta faj **Simentáli bika** eladó

Winkler József,

gazdaságában Deménd. (Hontmegye.)

II.

2843./1898. tlkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy Kohn Izidor újbársi lakos végrehajtónak **Csehi Zólyomi Jónásné** végrehajtást szenvedő elleni 7 fr. 80 kr. tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbiróság területén lévő Kis-Koszmály községben fekvő s végrehajtást szenvedett **Csehi Zólyomi Jó-**

násné szül. Szóbi Zsófiának a kis-koszmályi 91. sz. tjkvben A I. 3. 6—14 sorsz. alatti ingatlanokból 1/3 rész illetményére 363 frtban, — végrehajtást szenvedő **Csehi Zólyomi Jónásné** szül. Szóbi Zsófi és a társtulajdonos **Csehi Zólyomi Istvánnak** előbb a kis-koszmályi 91. sz. tjkvben. A I. 4. sorsz. s most a kis-koszmályi 575. sz. tjkvben A I. 1 sor. 304. hrsz. egész fekvőségére 30 frtban, a végrehajtást szenvedő **Csehi Zólyomi Jónásné** és a társtulajdonos **Csehi Máté** és **Csehi Zólyomi Istvánnak** előbb a kiskoszmályi 91. sz. tjkvben A + 1. sorsz. most a kis-koszmályi 375. sz. tjkvben A + 1 sorsz. a foglalt 856 hrsz. egész szőlőfekvőségére 120 frtban, Orbiczky Mihálynak, mint 2/3 részben **Csehi Zólyomi Jónásné** jogutódának a kis-koszmályi 28. sz. tjkvben A + 1 sorsz. a. foglalt egész szőlőfekvőségére az árverést 117 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, úgy azonban, hogy a kis-koszmályi 91. sz. tjkvben C 9. tét. alatt s illetve 375. sz. tjkvben C 8 tét. alatt **Csehi Zólyomi Jónás** javára bekeblezett élet-hosszignali haszonélvezeti jog s a kis-koszmályi 28. sz. tjkvben C 1 tét. alatt özv. Hamza szül. Kollár Katalin javára bekeblezett élet-hosszignali haszonélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi december hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor** Kis-Koszmály község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100/0-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1898. évi okt. hó 16-ik napján.

A lévai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Pogány, kir. jbiró.

III.

6699.1898. sz.

Árverési hirdetmény.*)

Léva város részéről ezennel közzhírré tétetik, hogy a város által a p. ü. kincstártól bére vett és Léva város területén fizetendő bor ital-adó és hus fogy. adó beszedésének joga 1899. évi január 1-től 1899. évi december 31-ig feltétlenül, esetleg a p. ü. kincstárral kötött szerződés értelmében a felmondás fenntartásával 1900. és 1901. évekre is nyilvános árverésen albérletbe adatik.

Az árverés Léva város tanácstermében **1898. évi december hó 15-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni**, s a mennyiben ezen napon az árverés eredményre nem vezetne a 2-ik árverés ugyancsak **decz. 16** án ugyanazon helyen és ugyanolyan órában tartatik meg.

Bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

1. A kikiáltási ár évenként

bor ital-adó fejében 7681 frt 92 kr.

hus fogy.-adó " 4297 frt 71 kr.

összesen 11979 frt 63 krtban

állapittatik meg.

2. Az árverésen részt venni kívánók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10/0-át készpénzben vagy takarékpénztári betétkönyvekben vagy a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal számításba vett értékpapírokban letenni.

3. Irásbeli zárt ajánlatok szintén elfogadtatnak az árverés megkezdése előtt, de ezek is 10/0-os bánatpénzzel látandók el.

4. Az árverés a városi képviselőtestület esetleg a törv. hat. bizottság jóváhagyásának fenntartásával történik s fentartja a jogot a város közönsége magának arra nézve, hogy az ajánlat tevők között szabadon válasszathasson.

5. A tett ajánlatok az ajánlattevőkre kötelezők az ajánlatok megtételével azonnal és pedig a p. ü. kincstárral a város részéről kötött bérleti szerződés határozmányai kötelezettsége szerint; — a város közönsége azonban csakis a városi képviselőtestület, esetleg a vármegyei törvényhatósági bizottság jóváhagyása iránti értesítés kézbesítésével lesz kötelezve.

6. Albérlet köteles a jóváhagyott bérleti szerződés kézbesítésekor az évi **haszonbér egynegyed** részét készpénzben vagy a 2. pont szerinti értékpapírokban a városi pénztárnál bérleti **biztosítékul** letétbe helyezni, illetőleg az árveréskor letett bánatpénzt kiegészíteni.

7. Albérlet köteles a bérlet átvételekor megfelelő lakás és üzemhelyiségről gondoskodni — és a bérlet után egy a városra, mint albérbevevőre kirovandó összes adókat és illetékeket fizetni.

Léva, 1898. decz. 5.

Bódogh Lajos,
h. polgármester.

*) A „Bors” előző számban közzétett hasonló tárgyú árverési hirdetmény a jelen hirdetmény kibocsátása által hatályon kívül helyeztetett.

Hoff János maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala. Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 375 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget. Böger, Bécs, Hofmühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata. Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztattik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonatot mell czukorkát. Fischer G. órnagy N.-Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja. Gyengeségnél, vérszegénység, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúál és általános gyengeség-el mindenkor jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonat mell czukorkái. Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálfásodásnál, főleg tüdőhurutnál utóérhetlen hatása. A valódi maláta mellczukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonat mell czukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asztmatikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.</p>
---	---	---	---

Raktár Léván: Boleman E. örök., Medveczky Sándor gyógyszerüzletében; Czirik János utóda Amstetter Imre, Frommer Samu, Engel József kereskedéseiben.
Magyarországi kizárólagos főraktár: T Ö R Ö K József gyógyszerüzletében Budapest, Király u. 12.
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a Bars megye, fakó-vezekényi határban fekvő, felső-ármái erdőben, nagyobb mennyiségű cserhasáb és dorong tűzifa, valamint rözse, nemkülömben pedig építésre kiválóan alkalmas szép borovi fenyőfa készletem van eladó.
Azon esetben ha fentnevezett faanyagokban szükséglete leendő, úgy legyen szerencsénk a helyszínen megjelenni, hol az eladás kisebb részletekben is eszközöltetni fog.
Tisztelettel
Kaán Károly és társai
Esztergomban.

Elsőrendű köszön,
pirszén és tüzi-
fára megrendeléseket elfogad és házhoz szállít
Braun József és fia Léván.

KLEIN SÁNDOR

órás és ékszerész LÉVÁN.

Ajánlja dusan felszerelt óra-ékszer és ezüstáru üzletét, melyben mindenki részére alkalmas

karácsonyi és ujévi ajándék

található nagy választékban rendkívül jutányos áron.

E célra kiválóan alkalmasnak ajánlom a következő tárgyakat:

Arany férfióra	30 frttól feljebb
" nőióra	14 " "
Ezüst férfi- és női óra	6 " "
Arany karperecz	8 " "
" gyűrű	2 1/2 " "
" függő	1 1/2 " "
Ezüst karperecz, broche és nyakkendő	1 " "
Arany és ezüst nyakék	2 " "

Nagy választék mindennemű legdivatossabb ékszerekből különféle drága kövekkel.
„S z a n d r i k” ezüstárugyár készítményeiből nagy választék eredeti gyári áron.
Legfinomabb chinaezüst árukból gyári raktár!
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek!

Kérje
a *The Continental*
Bodega Company
világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az étkezők szőlőskertjében és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
eszkis: IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Geny-Casinoval szemben.

Kávè.

	1 kgr.	frt.	kr.
Jamaikai legfinomabb		2.24	
Cuba legfinomabb		2.24	
Ceylen legfinomabb		2.16	
Ceylon finom		2.08	
Portorico finom, és Cuba		2.—	
Rio Kavé	1.60	1.80	
Gyöngy legfinomabb	2.16	2.24	
Mocca legfinomabb		2.24	
Arany Java legfinomabb		2.24	
Menado legfinomabb		2.16	
Brazíliai legfinomabb		1.60	
Brazíliai II. rendű		1.30	
Cuba pörkölt	2.—	2.40	
Hungária kavé		1.20	

Kapható:
Kern Testvéreknel, Léván.

Bars- és Hontmegye részére

ÉRCZKOPORSÓ FŐRAKTÁR KERN TESTVÉREKNÉ LÉVÁN

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német francia-, olasz- és orosz szabadalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább légmentességük miatt, mi által az ártalmas légszész (hullaméreg) kigőzölését akadályozzák, a legjobban ajánltatnak.
Szép kiállítása, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivált minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.
Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.
Ugyszintén siremlékek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszoruk, szalagsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.
Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy

párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégebbi bántalmakat is, főlegesen tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kíséreltetni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.
1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.
Magyarországi főraktár:
Zoltán Béla gyógyszerüzlet Budapest,
V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)
Kapható minden nagyobb gyógyszerüzletben.
Postai megrendelések czime: Zoltán gyógyszerüzlet Budapest
Főraktár Léván: Boleman gyógyszerüzlet.

JÓSZERSZÁM FÉL MUNKA!

Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek és gépsziják, szerszám, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12
Kapható KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Előfizetési felhívás.

Az új év küszöbén van szerencsénk a t. ez. olvasó közönséget lejárt előfizetéseinek megújításaira tisztelettel felhívni.
Előfizetéseket elfogadunk s azokat pontosan s díjtalanul közvetítjük bármely hazai vagy külföldön megjelenő idegen nyelvű
divatlapra, hírlapra, ifjúsági lapokra
szak-, szépirodalmi-, humorisztikus-, illusztrált
folyóiratokra stb. stb.
az eredeti előfizetési áron. — Esetleges reklamációkat díjtalanul intézünk el.
Nyitrai és Társa.